

Polazník

Noviny
obce Papradno

Ročník X.

apríl 2012

V desiatom roku

Milí čitatelia,

dostávate do rúk ďalšie číslo Polazníka a tým začíname už desiaty ročník našich – vašich novín.

Noviny začal obecný úrad Papradno vydávať v roku 2002 so zámerom informovať svojich občanov o aktuálnom dianí v obci, v základnej či materskej škole.

Za desať rokov sa nám podarilo predstaviť históriu obce od jej najstarších čias až po tú nedávnu a to všetko vďaka Štefanovi Melišovi, i Magde a Ambrovi Baluškovcom. Títo s radosťou a zanietením predstavujú hlavne tú nedávnu históriu, ale tiež históriu a súčasnosť nášho širokého chotára, jednotlivých dolín, osád, usadlostí. Obohatia nielen naše vedomosti, ale je to aj nová príležitosť spoznať svoje najbližšie okolie. A že je krásne, dosvedčí každý, kto naše hory pochodil.

Aktuálne dianie v obci má na starosti Věra Lališová a Anna Miniariková. Bez ich neúnavného dohadovania novín by noviny neboli v takej podobe ako sú.

Športovú stránku a celkový vzhľad novín, ich vydanie – to je už parketa Viery Petříkovej.

A samozrejme bez príspevkov zo základnej školy, materskej školy, od turistov a iných zložiek v obci by sme si noviny už nevedeli predstaviť.

Poďakovanie za spoluprácu patrí aj všetkým kňazom, ktorí za desať rokov pôsobili v Papradne a ochotne prispievali a obohatili nás o duchovné slovo.

Čo nás vždy potešilo a teší je, keď prispějete aj vy svojimi príbehmi, článkami, postrehmi. Privítali by sme ich samozrejme oveľa viac.

Sme radi, keď nám do novín okrem starostu napíše aj niektorý poslanec či pracovník obecného úradu, veď sú to obecné noviny.

Nie vždy sa redakčnej rade všetko podarilo a možno ste mali na uverejnené články iný pohľad alebo ste si prezentovanú udalosť či miesto pamätali inak. Snažíme sa však vždy o objektivitu.

Milí priaznivci Polazníka, chceme sa vám poďakovať za vašu vernosť našim novinám, za to, že ohlasy na našu prácu boli prevažne pozitívne, čo je najväčším ocenením našej práce.

Želajme si všetci navzájom, aby obecný úrad mal dosť peňazí na pokračovanie novín, aby sme našli medzi vami nových prispievateľov a pokračovateľov, ktorí by nás obohatili o ďalší pohľad na našu obec.

A. Miniariková

Zima prišla neskôr, ale potrápila

Táto zima nás riadne potrápila, ale pri pohľade na problémy, ktoré narobila po Slovensku, sme radi, že to u nás nebolo horšie. Mnohým však spôsobujú starosti problémy so zásobami vody v studniach alebo nádržiach, keďže zásoby spodnej vody sa znižujú. To sú starosti, ktoré vieme len veľmi málo ovplyvniť.

Ovplyvniť však vieme našu ľudskosť, vnímavosť k spoločnému majetku, k čistote Papradna. Nedovoľme, aby sa zásoby človečenstva a úsmevov, ochoty pomôcť či poradiť v nás nezmenšovali.

Prajeme vám príjemné, duchovné aj veselé prežitie veľkonočných sviatkov, dievčatám a ženám dosť vody pre krásu.

Vaša redakcia

Slovo starostu

Vážení občania a priatelia obce,

dni sa predlžujú, príroda začína ožívať štebotom vtáčikov a zima aj keď pomaly, no je na ústupe. Tohtoročná ukázala svoju moc a preverila naše sily, ale aj vytiahla značnú sumu z obecného rozpočtu. V súvislosti s množstvom snehu musím poďakovať chlapom pod vedením Petra Baštka za dobre odvedenú robotu pri výrube suchých drevín v celom úseku cesty z Papradna až na Podjavorník. Vďaka ich skúsenostiam a profesionálnemu prístupu sa neopakovala kalamitná situácia z roku 2009 a do rozpočtu nám pribudlo 2 415 €. Na druhej strane je pofutovaniahodný skutok, keď im niekto rozbil okno na vyvážačke a nalial vodu do palivovej nádrže, aby poškodil stroje. Stále si kladiem otázku, prečo to niekto urobil? Závist? Pomsta? Za čo? Alebo prejav vlastnej neschopnosti a primitivizmu?

Starosti so snehom

S pribúdajúcim snehom pribúdali aj problémy a sťažnosti na ohňanie. Skúsili sme dva

traktory na ohňanie snehu, no s množstvom snehu sa ťažko bojovalo. Prekvapili ma rozhorčené telefonáty, aby som zabezpečil aj odpratanie snehu, ktorý zostane za pluhom pred našimi bránami a to nepíšem koľko nádvok a prekiaľ si vyslúžili traktoristi osobne. Odhrňanie snehu sa stalo vďaka týmto aj na facebooku, kde sa našli odborníci na kritizovanie. Volil som ohňanie tak, aby bolo efektívne a zároveň ekonomické. Chlapi v traktoroch robili čo mohli, za čo im úprimne ďakujem. No a keď už ani traktory nedokázali udržať cesty prejazdné, objednali sme „pásak“, ktorý nás vyšiel na tri dni 1 224 + 1 200 € za dva traktory, ktoré sa striedali, keď za ním ešte museli upravovať cestu. Tohtoročné množstvo snehu bolo na hranici vyhlásenia výnimočného stavu a mali by sme si uvedomiť vážnosť takejto situácie a dokázať si vzájomne pomáhať. Keď mi spadne sneh zo strechy na miestnu komunikáciu, som povinný sa postarať o sprejazdenie cesty na vlastné náklady. Taktiež keď sneh z mojej strechy spôsobí niekomu

pokračovanie na str. 2

škodu, som povinný túto škodu uhradiť. Dobré zachytávače snehu majú svoj význam. Parkovali ste autá tak, že nebolo možné, aby traktor ohnul cestu. Za pomoc pri odpratávaní snehu chcem poďakovať chlapiom vykonávajúcim menšie obecné služby, ktorí prišli aj v sobotu, keď bolo treba odhádzať cestu na cintorín, zhádzali sneh zo strechy zdravotného strediska, udržiavali sme tiež lávky, mosty v obci a celú centrálnu zónu.

Rozpočet obce

Začiatok roka priniesol nielen sneh, ale aj zostavenie rozpočtu obce, ku ktorému sme s poslancami absolvovali niekoľko pracovných stretnutí a bol schválený na 1. tohtoročnom zasadnutí obecného zastupiteľstva. Z takých najväčších akcií financovaných z rozpočtu obce by som spomenul výmenu okien na budove obecného úradu a rekonštrukciu kotolne. Kotel aj komín sú v havarijnom stave už niekoľko rokov, no rekonštrukcia kotolne bez výmeny okien by neprišla ekonomicky úžitok. Kotel predbežne plánujeme prenájať od spoločnosti Biomasa, ktorá v rámci projektu financovaného z prostriedkov EU poskytuje kotly na spaľovanie peletiek pre obce do prenájmu a platili by sme za spotrebované teplo, ale ešte preverím aj iné možnosti.

Kultúrny dom

Problémom, ktorý už dlhšiu dobu tlačíme pred sebou je fungovanie a financovanie kultúrneho domu. Je to problém, ktorý nebude také jednoduché vyriešiť. Dostal som návrhy aj od vás, len všetko je v teoretickej rovine a realita bude asi trochu iná. Budova je energeticky nevýhodná s obrovskými nákladmi na prevádzku a keď tieto náklady v plnej miere preniesieme do nájmu, tak bude problém priestory prenájať. Zároveň zákon zakazuje financovať takéto náklady z obecného rozpočtu. Obec nemôže dotovať bar, ktorý si nedokáže zarobiť sám na seba. Viacerí hovoria, že kultúru treba dotovať, len dotácia na „kultúru“ bola minulý rok 30 000 €, plus niektoré akcie ešte platíme samostatne a budova stále chátra. Nateraz sme sa dohodli na výbere nového vedúceho MKS, od ktorého očakávame, že prinesie nový vietor do plachiet, urobí zmeny v organizovaní práce a dokáže riadiť chod tak, aby to nešlo do straty. Keď táto verzia zlyhá, bude MKS ako príspevková organizácia obce zrušená, lebo dotácie z obecného rozpočtu by boli v rozpore so zákonom do organizácie, ktorá je v strate. Budeme hľadať ďalšie riešenie. Verím, že sa to nestane.

Revitalizácia centrálnej zóny

Požiadali som VÚC o skrátenie termínu ukončenia projektu „revitalizácia centrálnej zóny“ z 30. mája 2012 na 29. február 2012, aby sme mohli spracovať záverečnú monitorovaciu správu a následne požiadať o refundáciu platby, na ktorú sme brali úver a tým úver splatit v čo najkratšom čase, čo prinesie úšetrienie financií na úrokových platlách.

Po kontrole

Mali sme kontrolu z Pôdohospodárskej platobnej agentúry SR na projekt „Modernizácia ihriska“ (28. 2.). Kontrola dopadla dobre, tak môžeme žiadať o refundáciu plnej sumy, ktorú sme za stavbu už zaplatili. Každá takáto kontrola ukáže, ako sme celý projekt zvládli a od nich závisí v akej výške nám budú náklady refundované. Kontrolujú sa všetky doklady, faktúry a aj detaily na stavbe. Každý, kto niečo podobné absolvoval mi dá za pravdu, že sú to hodiny strachu, napätia a očakávania, aj keď robíme všetko tak, aby to bolo v zmysle zákona, všetkých predpisov, nariadení a noriem, no stačí maličkosť a výška oprávnených nákladov môže byť znížená.

Novoty u hasičov

Určite ste si všimli, že máme nové okná aj na požiarnej zbrojnici, za čo patrí poďakovanie skvelej partii dobrovoľných hasičov, ktorí realizovali výmenu svojpomocne. Okná sme kúpili z minuloročného rozpočtu a demontáž, osadenie a špalety si zobrali hasiči na svoje plecia. Ešte bude zaťapený sklobetón z južnej strany, časť bude vybúraná a nahradená plastovými oknami. Po týchto prácach príde na rad plynová prípojka a výmena starých elektrických kachlí za plynové gamaty, čo by malo priniesť úsporu nákladov na vykurovanie. U hasičov nastali aj zmeny vo výbore. Na tohtoročnej výročnej schôdzi DHZ sa volil nový výbor. Najpodstatnejšia zmena nastala na poste predsedu DHZ Papradno. Pavol Zdurjenčík ml. na vlastnú žiadosť odstúpil a na jeho miesto bol zvolený Jozef Sučík ml. Doterajšiemu predsedovi chcem poďakovať za dlhoročnú a obetavú prácu, novému popriať veľa síl, aby dokázal s veliteľom DHZ Pavlom Zdurjenčíkom st. ňahať za ten istý koniec a sceľovať partiu chlapov, ktorí dokážu pomôcť tam, kde je to najviac potrebné.

O psoch

Od 1. 11. 2011 je v platnosti zákon, ktorý ukladá obciam za povinnosť zabezpečiť odchyt túlavých psov prostredníctvom organizácie, ktorá má na takýto odchyt vyškoľených ľudí. Pred týždňom sme ich museli volať, nakoľko na ihrisku vyhodil niekto

Blahoželanie

Zlatá svadba

27. januára Viliam Beník a Emília, rod. Balušiková

Diamantová svadba

11. januára František Šardzík a Katarína, rod. Šamajová

Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky

sa konali 10. marca 2012, Výsledky v obci Papradno sú nasledovné:

Volieb sa zúčastnilo 1 413 voličov s platnými hlasmi

Hlasy strán:

1. Smer-SD:	987	- 69,85%
2. SNS:	197	- 13,94%
3. KDH:	49	- 3,46%
4. OĽaNO:	47	- 3,32%
5. SaS:	29	- 2,05%
6. SDKÚ-DS:	13	- 0,92%

Štatistika obce

Počet obyvateľov

k 31. 12. 2011:

mužov	1 254
žien	1 253
	2 507

Počet narodených detí:

dievčat	11
chlapcov	18

Počet zomretých:

mužov	16
žien	12

Priťahovalo sa: 34 občanov

Odstaňovalo sa: 36 občanov

Matričné okienko

★ Víťame vás

Marek Kalník	16. 2.
Sára Holjenčíková	6. 3.
Kristína Levčíková	19. 3.

† Životnú pozemskú púť ukončili naši spoluobčania

Jaroslav Šimarík (1946)	6. 1.
Emília Hlúšková (1933)	15. 1.
Gizela Kováčová (1931)	7. 1.
Anton Brezničan (1950)	1. 1.
Karol Zboran (1934)	20. 1.
František Hanajík (1945)	4. 2.
Štefan Knapo (1940)	23. 2.
Paulína Rumanová (1927)	8. 3.
Emília Balušiková (1935)	27. 3.

cudzieho psa. Keď je majiteľ neznámy, hradíme tento odchyt z nášho rozpočtu. Chcel by som vás vyzvať hlavne z dôvodov, že sa v priestoroch centrálnej zóny voľne pohybuje dosť psov, množia sa psie výkaly tam, kde sa hrajú deti, aby ste sa o psov starali, nakoľko pri odchyte psa, kde je známy majiteľ, ten platí tento odchyt a prvotné ošetrovanie.

Mlieko priamo z farmy

V súčasnosti zisťujeme záujem o kúpu mlieka z farmy Hatné (Šibík), keď nevyšiel zámer s automatom na mlieko. Predbežne dohoda je, že pri dostatočnom záujme príde jedenkrát do týždňa špeciálne upravené auto na prevoz mlieka do Papradna a mlieko si budete mať možnosť kúpiť do fliaš priamo z tohto auta. Presný termín sa dozviete z obecného rozhlasu a bude to pravidelne v ten istý deň o tom istom čase, aby nedochádzalo k nedorozumeniam.

Vďaka za kultúru

Na záver by som chcel poďakovať členom nášho folklórného súboru a organizátorom všetkých kultúrnych akcií, obecného plesu a pochodu masiek, ktoré boli perfektne zorganizované a mali pozitívnu odozvu aj mimo nášho katastrálneho územia. Teší ma, že naberajú na popularite a že sú to akcie, na ktorých dokážeme aspoň na chvíľu zabudnúť na každodenný stres, zabaviť sa a upevňovať medziľudské vzťahy. Taktiež vás chcem vyzvať k účasti na zastupiteľstvách, kde sa dozviete podstatne viac o dianí v obci a budem rád, keď poviete aj vaše názory a pripomienky, čo by bolo treba zmeniť. Dúfam, že sa v hojnom počte stretne aj pri jarnom čistení obce. Ešte jednu zmenu by som chcel spomenúť. Predajné stánky na „Kvetnú nedeľu“ presunieme na priestory novovybudovanej centrálnej zóny. Sú to vhodné priestory na takéto trhy, kde nebude dochádzať k blokovaní dopravy a aj k ohrozovaniu ľudí motorovými vozidlami.

Prajem vám veľa zdravia a síl na prekonanie jarnej únavy a nám všetkým novú vládu, ktorá nepôjde cestou stáleho zvyšovania daní, poplatkov, rastu nezamestnanosti a neistoty, čo sa týka aj financií pre obce.

Ing. Roman Španihel

V našej obci

BOLO

26. decembra

sa veľa mladých bavilo v kultúrnom dome na Štefanskej discozábave

31. decembra

Silvestrovského výstupu na Bukovinu v Brvništi sa zúčastnilo aj veľa našich občanov, ktorí si takto strávené popoludnie veru pochvalovali.

21. januára

si rodičia našich detí užívali zábavu na rodičovskom plese so skupinou Song, ktorý zorganizovali členovia ZRS a vedenia ZŠ v našej obci.

11. februára

sa do nádherne vyzdobenej estrádnej sály schádzali vo večerných hodinách hostia, aby sa zabavili na IV. obecnom plese. Hostom večera bol Dušan Grúň, ktorý spevom potešil všetkých. Výborný hosť večera, k tomu hudba, jedlo, pitie, všetko s vizitkou výborné. Takže zábava mohla trvať do skorých ranných hodín.

18. februára

v poobede išiel obcou sprievod masiek, ktorý ukončil svoju „púť“ vo večerných hodinách v kultúrnom dome, kde sa vo veselosti, dobrej nálade a hudbe pokračovalo fašiangovou zábavou.

24. marca

sme opäť tleskali za Jánošíka podľa... divadelníkom zo Stupného, ktorí mali týždeň predtým doma premiérový víkend.

25. marca

potešila návštevníkov vo veľkej sále KD výstavka Čaro Veľkej noci.

Inzercia

* Kováčstvo Šamaj rozširuje služby o drobné sústružnícke práce. Papradno 973)

* Predám stavebnú būdu, cena dohodou. Tel. 0903 909 907.

BUDE

8. apríla

organizuje Klub turistov a lyžiarov Papradna IV. ročník Veľkonočného výstupu na Holý Vršok. Zraz účastníkov bude o 13. hodine pri Obecnom úrade.

Pozývame tiež do kultúrneho domu na Veľkonočnú disco zábavu, ktorá začne o 20. hodine.

15. apríla

pozýva občanov Juraj Šípek na slávnostný koncert, na ktorom sa budú prezentovať žiaci ZUŠ pri ZŠ Papradno. Koncert bude o 15. hodiny v kinosále kultúrneho domu.

29. apríla

rozozvučia od 15. hodiny priestory kultúrneho domu harmoniky – heligónky. Už na III. ročníku sa stretnú heligonkári, ktorí svojou hrou a spevom potešia všetkých priaznivcov dobrej hudby a zábavy.

30. apríla

o 18. hodine bude pred KD stávanie mája

12. mája

pozývajú členovia ZO Červeného kríža občanov na Majáles, ktorý bude od 20. hodiny v estrádnej sále KD

13. mája

sa uskutoční výstup na Javorníky so stretnutím na Stratenci pri Troch krížoch, kde si uctíme pamiatku padlých v II. svetovej vojne.

20. mája

vystúpením žiakov MŠ, ZŠ a FS Podžiaran oslávim Deň matiek. Kultúrne podujatie sa začne od 15. hodiny v kinosále KD.

27. mája

spestrí nedeľňajšie popoludnie našim občanom od 14. hodiny v kinosále KD Regionálna súťaž folklórnych skupín.

31. mája

o 18.00 hodine sa stretneme pri válení mája.

Fašiangový sprievod. Koniec fašiangov sa niesol v znamení veselosti, masky prešli dedinou a zábava pokračovala v kultúrnom dome.

Karneval

Obdobie fašiangov si pripomenuli aj deti materskej školy. Dňa 25.1. čakalo na nich v kultúrnom dome prekvapenie v podobe troch prasiatok a nenásytného vlka. Deti, oblečené do rôznych rozprávkových či zvieracích postáv, ochránili prasiatka pred nebezpečenstvom. Museli však splniť veľa úloh. Santeniu nebolo konca kraja. Mnohým sa nechcelo ísť ani domov. Pýtali sa, či bude karneval aj zajtra.

Ocenenie do správnych rúk

Krajský školský úrad v Trenčíne 23. marca v Galérii M. A. Bazovského slávnostne odovzdával ocenenia Vynikajúci pedagóg Trenčianskeho kraja 2012 pri príležitosti Dňa učiteľov. Ocenenie udelil aj našej pani učiteľke Marte Harišovej ako odmenu za celoživotnú prácu v materskej škole a dosahovanie vynikajúcich výsledkov v predprimárnom vzdelávaní. Bola jedinou ocenenou učiteľkou materských škôl z Trenčianskeho kraja. Veľmi si vážime jej svedomitý prístup k práci, trpezlivosť, obetavosť. Milá pani učiteľka Martuška, všetci ti srdečne gratulujeme k oceneniu a želáme hlavne veľa zdravia. **H. Gardoňová**

Daň z nehnuteľností a miestne poplatky

Daň z nehnuteľností, poplatky za odpad a káblovú televíziu sa začali vyberať 5. marca a budú sa vyberať do konca mája 2012. Po tomto termíne sa platobné výmery roznesú tým, čo ešte nemajú zaplatené. Týmto občanom bude už plynúť lehota na zaplatenie všetkých poplatkov, ktoré musia zaplatiť do 30 dní od prevzatia výmerov. Kto neuhradí v termíne uvedenom na platobnom výmere celú výšku poplatkov, obecny úrad mu musí vyrubiť úrok z omeškania podľa zákona č.563/09 Z. z. v z.n.p.

Poplatok za psa sa vyberal v priebehu januára vo výške 3,32 eur, majitelia ešte nezaplatili za 83 psov.

Poplatok za TKO je stanovený na 16,- eur na osobu, ale občania si môžu uplatniť zľavu do konca júna – kritériá na odpustenie boli zverejnené vo vlnajšom Polazníku a sú uvedené v prílohe Všeobecne záväzného nariadenia obce Papradno o miestnych daniach a poplatku za komunálne odpady ... Po tomto termíne už na potvrdenia obecny úrad nebude prihliadať. **L. L.**

Duchovné slovo

Rodina je miestom, kde sa mimoriadnym spôsobom zjavuje láska. Je prvou školou ľudských čností, a tiež prvým miestom ohlasovania evanjelia. Rodina je základnou bunkou Cirkvi i spoločnosti. Ale jedine rodina budovaná na manželstve chápanom ako celoživotné spoločenstvo muža a ženy, ktoré je zamerané na dobro manželov, darovanie života a výchovu detí.

Slovensko v súčasnosti pociťuje ohrozenie manželstva a rodiny, ako aj zníženú sociálnu vážnosť hodnoty manželstva. Prostredie, v ktorom dnes naše rodiny žijú, je charakterizované snahou o spochybnenie udržateľnosti modelu rodiny, ktorý je postavený na manželskom zväzku jednej ženy a jedného muža.

Najväčšou výzvou sa v tomto smere ukazuje posilnenie prípravy na sviatosť manželstva. Situácia, v ktorej sa nachádzame, je skutočne vážna. Preto sa javí ako nutná dôsledná a hlboká príprava na taký vážny krok, akým je vstup do manželstva. Je potešujúce, že z množstva mladých ľudí, ktorí chcú uzavrieť sviatosť manželstvo, je stále viac tých, ktorí túžia po hlbšej príprave.

Preto Cirkev na Slovensku vypracovala spôsob prípravy na manželstvo formou kurzov blízkej prípravy. Tento spôsob, vychádzajúci z dokumentov Cirkvi, je biskupmi schválený a odporúčaný pre celé územie Slovenska. V mnohých iných zemiach tento spôsob funguje už viacero rokov.

Kurz prípravy na manželstvo sú odlišné od doterajšieho spôsobu náuk, ktorý sa v súčasnosti javí už prekonaný. Kurz sú vedené tímom, v ktorom je minimálne manželský pár, kňaz a odborníci. Tento tím je na celom kurze prítomný, čo napomáha vytvárať vzťah dôvery medzi jeho členmi a snúbencami.

Kurz sú zaradené do obdobia blízkej prípravy – to je obdobie známosti, keď sa počiatočná zamilovanosť mení na hlbší vzťah s vážnymi úmyslami do budúcnosti, čo sa ešte nemusí spájať s presným termínom uzavretia manželstva – čiže približne rok aj viac pred sobášom. Teda ide tu o snahu obohatiť čas známosti; budúcnosť manželstva totiž veľmi závisí aj od toho, ako snúbenci využijú čas známosti. Takže snúbenci môžu tento kurz absolvovať s dostatočným predstihom pred sobášom, bez tlaku predsobášneho zhonu.

Kurz prípravy na manželstvo sa skladá z 9 stretnutí, na ktorých sa preberajú témy dôležité pre správne pochopenie a prežívanie vzťahu, čiže témy, ktoré pri doterajších klasických náukách často chýbali. Tieto témy nerozoberajú len kňazi, ale odborníci z daných oblastí (napr. manželský pár, psychológ, pedagóg či lekár).

Pre budúcnosť našich rodín

Kurz možno absolvovať v troch rôznych formách: a) večerný kurz (9 večerov, zvyčajne raz do týždňa, čiže 9 týždňov); b) denný kurz (3 dni, napr. 3 soboty za sebou, každý deň 3 témy); c) víkendový kurz (počas 1 víkendu: od štvrtku alebo piatku do nedele). U nás sa zatiaľ najviac osvedčila víkendová forma.

Kurz absolvovali už mnohé páry na viacerých miestach Slovenska. Účastníci najviac ocenili svedectvo života manželských párov, aktivity a možnosť rozhovoru v páre, možnosť neformálneho rozhovoru s kňazom. Väčšine kurz pomohol v posilnení vzájomného vzťahu, ako aj vzťahu k Bohu a k Cirkvi.

Žilinský otec biskup veľmi odporúča, aby sa snúbenci pripravovali na manželstvo týmto spôsobom. Môžeme v tom vidieť konkrétnu formu pomoci, ktorú majú duchovní pastieri poskytovať manželským párom (ako nás k tomu zaväzuje cirkevné právo): aby sa snúbenci pripravovali na manželstvo „uspôsobili na svätosť a povinnosti svojho nového stavu“ (porov. kán. 1063 § 2 CIC).

Aj v našom dekanáte máme možnosť absolvovať tieto kurzy. Prpravujú ich pátri saletíni z Farnosti Považská Bystrica – Rozkvet v spolupráci s ostatnými kňazmi dekanátu. Kurz sa konajú sa v Kúpeľoch Nimnica, a to víkendovou formou – od piatku popoludnia do nedele popoludnia. Bolo by iste nezodpovedné (ak nám naozaj na budúci manželoch a rodinách záleží), keby sme túto možnosť nevyužili.

Kurz prípravy na manželstvo, ktoré doteraz boli alternatívou k náukám vo farnosti, sa tak u nás stávajú riadnou formou prípravy na manželstvo. Tí, ktorí zamyšľajú uzavrieť manželstvo, mali by sa prihlásiť na kurz čím skôr, nie až tesne pred svadbou. Ak by niekomu nevyhovovali ponúkané termíny u nás, je možnosť zúčastniť sa kurzu aj v inom dekanáte alebo na ľubovoľnom mieste na Slovensku. Absolventi kurzov získajú potvrdenie, ktoré je platné v ktorejkoľvek farnosti.

V platnosti zostáva požiadavka ohlásit plánovaný sobáš na farskom úrade najmenej 3 mesiace pred jeho slávením, aby sa mohli uskutočniť potrebné skúmania; prípravu však možno robiť už oveľa skôr. Cirkevné právo určuje, že manželstvo sa má sláviť vo farnosti, kde má snúbencia alebo snúbenc kánonický pobyt (teda kde skutočne býva, nejde o pobyt podľa občianskeho práva). Ak by z nejakých dôvodov malo byť manželstvo slávené inde, treba najskôr zájsť a poradiť sa so svojím farárom.

Viac o kurzoch prípravy na manželstvo je možné nájsť na webovej stránke www.domanzelstva.sk, kde sú aj termíny ich konania na rozličných miestach. Poplatky za kurz, ktoré sa niekomu môžu zdať privysoké (pohybujú sa okolo 50 na osobu), zahŕňajú v sebe ubytovanie, stravu aj režijné náklady (skutočné výdavky sú vyššie). Keď uvážime a porovnáme, koľko neraz minie-

me pri svadbách na veci, ktoré sa o chvíľu stanú bezcennými, táto suma obetovaná pre hodnoty, ktoré by mali vytvárať, sa nám bude javiť smiešne malá.

Kiežby sme čím viacerí dokázali k tejto ponuke Cirkvi vytvoriť v sebe pozitívny postoj, aby absolvovanie kurzu nebolo pre niekoho len vybavením povinnej podmienky pre sobáš v kostole, ale naopak vítanou pomôckou, ktorá môže hodnotne ovplyvniť celý život budúcich manželov, ako aj život našich farností a celej spoločnosti.

Jozef Hlinka, farár
www.papradno.fara.sk

Kurz prípravy na manželstvo

Aktuálne termíny kurzov v Kúpeľoch Nimnica (hotel Salvator):

27. 4. – 29. 4. 2012

22. 6. – 24. 6. 2012

Začiatok kurzu: v piatok o 15. hod. Koniec: v nedeľu popoludní

Poplatky:

a) Pri ubytovaní: 50 € / osoba (2x nocľah + strava + réžia)

b) Pri dochádzaní: 20 € / osoba (strava 2x večera, 2x obed + réžia)

Kontakt:

web: www.domanzelstva.sk, e-mail: misionari@stonline.sk

mobil: 0918 064 029

Izba ľudových tradícií

Vážení spoluobčania,

prihovárame sa k vám prostredníctvom nášho obecného časopisu Polazník s prosbou o pomoc pri vybudovaní Izby ľudových tradícií v našej škole. V dedine ani v blízkom okolí nemáme múzeum či izbu, alebo iné priestory, okrem MŠ – tam je zriadená takáto pamiatka, ktoré by približovali tým mladšie narodeným, ako žili naši predkovia. Preto sme sa rozhodli zriadiť na Základnej škole Izbu ľudových tradícií, ktorá by spĺňala tieto podmienky. Priestory máme, ale čo nám chýba, sú pamiatky po našich starých či prastarých rodičoch, alebo ešte starších predkoch – staré poľnohospodárske náradie, s ktorým pracovali na poli, do ktorého zapriahali zvieratá, riad, v ktorom varili, používali ho na jadenie, na výrobu niektorých potravín, oblečenie, výšivky a všetko, čo dýcha minulosťou. Preto – ak máte doma takéto veci a chcete ich vyhodit' niekde na smetisko alebo spáliť, prineste ich, prosíme, do školy. Dáme ich do pripravovanej Izby ľudových tradícií s menom vašich rodičov či starých rodičov, ktorí nám predmety darovali. Vopred ďakujeme všetkým za každý „starý“ darček.

Na Izbe ľudových tradícií sme už začali pracovať. Niektoré rekvizity sme zachovali z bývalej Izby revolučných tradícií, ktorá bola zrušená v r. 1989, iné nám priniesli žiaci 5., 6. a 8. ročníka v rámci predmetu regionálna výchova, za čo im aj ich rodičom srdečne ďakujeme.

Bude na našej škole aj vaša zásluhou takáto izba?

Za „staré“ darčeky vopred ďakujeme.

Mgr. H. Janasová a Mgr. M. Bulíková

Kde sme bačovali

BRUSNÉ

Brusné brehy hrusné.

Veru brehov je tu dost, ale sú tu aj vhodné miesta na bývanie. Sú to dve dolinky pri rozhraní Marikovej a Papradna. Malé Brusné a Veľké Brusné. V oboch dolinkách sú roztrúsené letné osady, v ktorých sa kedysi bačovalo.

Ludia sa tu usadzovali už dávno a chovali ovce. Neskôr hlavne hovädzi dobytok. Nad Veľkým Brusným sa vypína masívny kopec Kýčera.

Kedysi tu podnikaví ľudia objavili dobrý kameň. Začali ho lámať. Veľké hrubé skaly lámali a odvážali do dediny.

Dávali ich do základových múrov pod drevené chalupy. Robili si z nich podválky, pekné dláždené chodníky pod stenami svojich domov.

Ba kameň pod Kýčera sa veľmi hodil aj na stavbu ohníšť v chalupách i na múry murovaníc.

Používali ho tiež na pivnice, preklady a iné stavebné časti.

Ešte dodnes sa toto miesto volá Kamenná, Skalná Kýčera a Skrížlová.

Keď kedysi stavali kostol v Papradne, hľadali dobrý kameň na rôznych miestach. V Križovci, v Zelenovci, v Rúbaňoch na Košiaroch. No najlepší kameň bol tu. Tak z neho postavili kostol. V tých časoch bolo na rieke Papradňanke niekoľko kamenných mlynov. A tento kameň bol dobrý na mlynské kamene aj na domáce ručné mlynce-žrny.

V tých časoch ľudia používali na ostrenie sekier, nožov a iných potrebných nástrojov doma zhotovené ručné brúsy. Kameň spod Kýčery bol na brúsy aj osly veľmi dobrý. Nuž ho tu ľudia lámali, dolovali a robili z neho brúsy. Takmer každý gazda v dedine mal na svojom dvore brús z tohto lomu.

Toto miesto nemalo dovtedy žiadneho mena. Nuž veru, podľa tých vyrobených brúsov začali toto miesto nazývať Brusným. Názov sa potom rozšíril na celú dolinku ba i na menšiu susednú.

Kameňolom zanikol, brúsy sa prestali robiť, ale názov Brusné ostal tam dodnes.

Toľko o Brusném Štefan Meliš.

Kamenné skrúžle z Brusného mali svoje uplatnenie ešte v nedávnej minulosti. Mamalec spod Kremnice z nich vyrábal brúsy a mlynské kamene. Ložisko slúžilo nielen ľuďom z Brusného či Papradna, ale využívala ho celá dolina.

Tiež pôvodná kamenná dlažba v našom kostole pochádzala z náleziska pod Kýčera. V roku 1943 bola na ňu položená nová, terajšia dlažba. Miesto kde sa kameň ťažil pomenovali BAŇA. Aj keď je ťažko prístupné využíva sa dodnes. Výhoda ložiska spočíva v tom, že v ňom nájdeme skrúžle v hrúbke akú na obklad či dlažbu potrebujeme.

Malé a Veľké Brusné patria k tým našim dolinám, do ktorých si ľudia opäť nachádzajú cestu aspoň cez víkendy a dovolenky. A aj keď to dnes tak nevyzerá (z pôvodných chalúp sa zachovalo veľmi málo) v minulosti boli doliny sezónne – počas bačovania husto obývané. Trvale obývaná bola vo Veľkom Brusném len jedna chalupa a v Malém Brusném tri – U Váchalvo

Chalupy bačovov stáli často tesne vedľa seba a v niektorých bývalo i viac rodín. V tomto prípade to bola buď väčšia chalupa s dvoma i troma ohniskami, alebo sa bývalo v dvoch koncoch.

Len málo chalúp bolo podpivničených. V ostatných sa zemiaky uskladňovali v jamách, ktoré boli vyhlbené priamo v izbe a zakryté doskami. To, že tieto jamy mohli byť umiestnené aj mimo chalupy sme počuli prvýkrát od K. Hlúška. Vykopali sa pod koreňmi veľkých bučkov a zakryli listím a čečinou. Údajne sa niektoré z nich zachovali dodnes.

MALÉ BRUSNÉ

Do doliny sa dostaneme mostom pod Rokycím. Vstup je dokonca označený veľkou tabuľou MALÉ

BRUSNÉ. Za mostom je z ďaleka viditeľná vysoká svrčina, zaradená medzi chránené stromy. Okrem toho, že je výnimočná svojou výškou, tento druh sa v papradňanských horách nevykytuje. Pod svrčinou je kríž, studnička a bohužiaľ, dnes už zničené posedenie – ohnisko a stoly s lavičkami.

V minulosti viedol do Malého Brusného chodník z Košiarov cez Rúbane a tento bol chodcami používaný najčastejšie. Prvá chalupa doliny stála neďaleko kríža. Patria Šamajovej – Pavliagáčke, ale dávno schátrala a spadla. Nezachovalo sa z nej nič. Pokračovaním po ceste sa dostaneme k ďalším chalupám, v ktorých bačovali:

Na potoku (U Maliníka, U Hároníka, U Sabíka)

- Jožo Maliník
- Uršula Strašiková – Škopová
- Jožo Hodoník a Mariša Marmová
- Ondrej Hároník a Mariša Turčíková – Ščebľová
- Mikuláš Slivoník a Hana Kozáčka
- Jakub Maliník a Pavuľa Lališka
- Maliník – Sabil (odšahoval sa ešte za Rakúsko-Uhorska do Ameriky)

Najkrajšia chalupa na potoku patrila Ondrejovi Hároníkovi. Po jeho smrti sa dedičia nevedeli dohodnúť a tak neobývaná pomaly schátrala. Dnes na jej mieste stojí len zvyšky kamenných múrov. Podobný osud postihol mnoho ďalších bačovov, preto sa ich zachovalo tak málo.

Neobývané spadnuté chalupy sa v našich horách nachádzali i v časoch bačovania. Niektoré boli opustené tak dlho, že si ľudia ani nepamätali na ich majiteľov. Jedna takáto chalupa na potoku sa dlho spomínala len preto, že v jej sutiňách sa našlo množstvo pekných, farebných, maľovaných črepov.

Urdákovci

- Knapo – Mrúz a Jano Holjenčík (v jednej chalupe)
- Alexander Jurčík – Pištoviech
- Vincent Urdák
- Štefan Urdák

Míchlíovci, Pečkovci

- Jakub Mícheľ a Mariša Maliníková
- Vendel Mícheľ a Pavuľa Djasníčka – Trubáčka
- Štefan Slivoník – Pečko (syn Vendel)
- Jano Slivoník a Agena Kolkusová – Pánková (dcéry Vilma a Helena)
- Agena Slivoníková (dcéra Kamila)

Váchalovci

V tejto osade v troch chalupách trvale bývali:

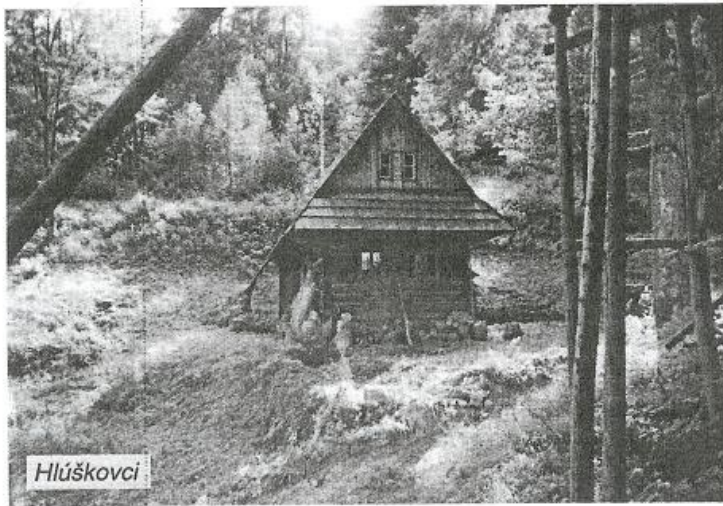
- Ondrej Váchalík
- Margeta a Frana Váchalíková (sestry)
- Lojzo Šamaj – Jurečin

V ostatných chalupách len bačovali:

- Váchalík – Barzík
- Jožo Brezničan – kaplán, bezpyský
- Jakub Maliník a Lališka, Hana Majčiničková – Malinka

K malému Brusnému sa vieže i tento úsmevný príbeh, ktorý sa mal stať počas komasácie. Jeden

Hlúškovci

inžinier požiadala miestnu bačovku, aby im uvarila kávu. Ale kto v tom čase v Papradne, nehovoriac o bačových, pil čiernu kávu! Iba ak cigóriu, ktorá sa doma získavala pražením jačmeňa. Ani táto žena nevedela, čo má so zrnkami čiernej kávy robiť. Nasykala ich do vody a varila. Keď ani po dlhšom čase nezmákli usúdila, že to asi musí tak byť. Zrnká kávy ocedila, vodu vyliala, poukladala ich na tanier a nakoniec posypala cukrom.

VELKÉ BRUSNÉ

Do doliny sa vchádza pri kaplnke pred Suchú. Vstup cez most je označený tabuľou VELKÉ BRUSNÉ. V minulosti peší chodci však oveľa častejšie využívali chodník, ktorý viedol z Malého Brusného.

V doline stálo asi 40 chalúp a bačovalo v nej ešte viac ľudí ako v Malém Brusnám. Trvale obývaná bola len jedna chalupa U Buša. Pamätníci bačovania pri rozhovoroch s nami vždy s láskou spomínali na časy pred 40 až 50-timi rokmi, ktoré prežili na bačových. Žilo sa vraj ťažko, ale veselo. Dolinami sa ozýval spev a výskanie dievok, mládenci chodili s harmonikami a cez neделе sa našiel čas aj na inú zábavu (rôzne hry, kóľfanie na kľuke).

Najvyššie položené chalupy Veľkého Brusného ležia až skoro pod Kýčerou. Asi preto sa v doline často spievalo:

*Kyčera, Kyčera, daj Bože večera.
daj ho Bože prvej, jako bolo včera.
Kyčera, Kyčera, za Kyčerú Majer,
aby skorej prišiel starodávny frajer.
Kyčera, Kyčera, na Kyčere skala,
prečo naša lúbosc duže netrvala.
Kyčera, Kyčera, za Kyčerú chodník,
nech ci Boh odpuscí, že si bol neverník.
A ja i ďalej veselo si spievam,
Kyčera, Kyčera, veru sa dobre mám.*

V osadách, pomenovaných podľa rodín, ktoré ich obývali, bačovali:

U Buša

- Jožo Bašo-Bušo (jediný, ktorý vo Veľkém Brusnám býval trvale)
- Žilincík – Císar

Podľa K.Hlúška, v tejto časti doliny mala v minulosti fungovať i valchovňa. Dodnes sa z nej, poníže chalúp, zachovali základy.

U Galovcvo

- Žilincík – Galovec
- Ondrej Bundzík
- Martin Bundzík (presťahoval sa do Prahy)

U Galovcvo nemali svoju studňu. Vodu nosili z potoka (od Oriášvo) cca 300m na nášikoch, ktoré mali založené na pleciah.

U Oriášvo (U Kompanvo)

- Kompaník – Maslák
- Kompaník – Oriáš
- Ludvík Brezničan – Taldovej

Nad bývalými chalupami rastie asi najväčší buk v papradňanských horách. Jeho priemer, podľa nášho odhadu, je asi 1,5m.

Čechalovci

- Ludvík Janičík a Čechalka, spolu s Gašparom Bibišom (v jednej chalupe)
- František Žilincík a Chrapková
- Bernát Kompaník (dnes chata Lapúnika-Bírika)

Šramkovci (U Jurisíka)

- Vendeľ Juhásik – Jurisík
- Mariša Trubáčka – Trulová
- Ignát Šramčík a Dřblička
- Daniel Šramčík
- Štefan Žilincík – Čechalík

U Hrcvco

- Fero Bundzík – Kotrč a Škalová

Hapetovci

- Holjenčík – Hapečík
- Ján Turičík – Hromík
- Ján Žilincík – Čechalík a Hedviga Turičíková
- Levčík – Dukát a Róza Mikudka
- Vendeľ Turičík – Hromík a Matífa Lališová

Brlánovci

- Štefan a Jožo Balušík – Brlánovci (bratia, v jednej chalupe)

Hlúškovci

- Filip (Filo) Hlúšek, syn Ludvík Hlúšek – Krivý (hrobár) a Helena Janičíková
- Adam Hlúšej, syn Ignát Hlúšek a Helena Ondrúfka
- Štefan Brezničan – kaplán a Pavuľa Hlúšková
- Tereza Uhliarová – syn Alexander a žena Mikudka

Vizítovci

- Štefan Hlúšek – Vizit a Mariša Smädíška
- Francko Kaprálik – Palec a Verona Smädíška

(v jednej chalupe)

U Chlebcvo

- Jožo Turičík – Chlebec a Tereza (z Hôr)

U Beníkvo

- Ján Hikaník – Mäďžík
- Beník a Irma Strapáloviech

(v jednej chalupe)

Turícovci

- Štefan Turičík – Čierny Taldzík a Bibiška
- Ludvík Brezničan – Taldovej a matka Anna
- František Turičík-Ščebel a Iva ze Suchej
- František Holjenčík a Tereza Turičíková – Ščeblová

(v jednej chalupe)

- Štefan Grajcarík a Mariša Capovej

- Hodoníková – Mamrová a syn Jaruš,

- Brezničan

(v jednej chalupe)

- Jožo Dřblík a Mariša Brezničanová – kaplánka

- Ondrej a Mariša Hároníkovci

- Jozef Hlúšek – Harovej a Mariša Paprová

- Tereza Turičíková – Černošíková

- Juraj Jurák (odstahoval sa na Dolniaky)

Počas 2.svetovej vojny bola na túto časť Veľkého Brusného z amerického lietadla zhodaná bomba. Spadla medzi chalupy Jozefa Hlúška a Terezy Turičíkovj. Nikomu sa nič nestalo, ale vyhlbila jamu, do ktorej vy sa vraj boli dali aj dve chalupy.

U Kondrívvo, U Cágívo

Aj keď sa tieto bačovvy nachádzali takmer pri Modfacíne, oproti Žihlavám, patrili do Veľkého Brusného. Bačovali tam:

- Štefan Hauzner (organista)
- Zboran – Cágel
- Kondrčík (odstahoval sa z Papradna)

O Veľkém a Malém Brusnám informovali: Milan Maliník, Ivan Moravík, Klement Hlúšek, Mária Hlúšková, Ivan Žilincík

Magda a Ambro Balušíkovci

U Turícvo

VIVAT PODŽIARAN

Čože je to za zelená tráva

1. Čože je to za zelená tráva po tom našiem dvore rozestlaná?
/: Zacelinka za zelenú brezú už to dzievča od mamičky vezú.:/
2. Vezú, vezú na zlatém kočári a ten koník pekne osedlaný.
/:A ten koník prevesele skáče a to dzievča prežalostne plače.:/
3. Neplač, dzievča, moje potešenie, kúpim ci ja dvoje oblečenie.
/:Dvoje krpce, dvoje oblečenie, neplač, dzievča, moje potešenie

Vlci v Papradne

Podľa skutočnej príhody z roku 1996 napísal Štefan Meliš

Malé Brusné je lokalita, ktorá často poľovníkov víta.

Len čo prejdú cez Košiary, všade samé husté hory.

Z jednej strany Rúbane, na bučkoch samé hubáne.

Z druhej strany Rokýcie, ožinie, trnie, mäkyčie.

Povyše stavu spústa vrbia a kopy piesku sa tam hrbia.

Potom je už Malé Brusné, kde sú hory strašne hnusné.

Samé liešče a škvárie, to veru jakživ nevykarie.

Lesáci, keď aj plány zdvihli, Brusnému sa radšej vyhli.

Rastie tam búcie, dúglasie a srn, aj tých sa tam pasie.

Kedysi boli v Brusném aj bačovy, dnes húkajú len sovy.

V tom hustom, tmavom smrečí, sem-tam len sojka zaškrečí.

A ponad krivé stromiská hladný jastrab krúži a piska.

Alebo keď srnec zabliaka, neznaľý človek hneď sa naľaká.

No poľovníci sú chlapi smelí, neboja sa mátoch ani zveri.

A tak v jedno ráno v októbrom počasí dusným, zastavili sa oni v Malém Brusném.

Bola práve prvá nedeľa, dva týždne pred menom Vendeľa.

Rozložili sa jeden tam, druhý kúsok ďalej, vo vzdialenosti celkom malej.

Aby ani jeden zver nevyplašil, v úkryte sa dobre usalašili.

Po celý čas tam striehli, ani nepípli, ani sa nehli.

Aj keď ich večer pochytili driemoty, neopustili svoje úkryty.

Iba Paľo Bulík, ten nezadriemal, o spaní ani šajnu nemal.

Pušku pevne držal a očami sledil, poľovnícku vášeň po dedovi zdedil.

Tu odrazu, až ho pichlo v srdci, rovno kúsok pred ním dvaja vlci.

Pušku do ramena a prst na kohútiku, podfte vlčky bližšie, ešte malý kúštik.

Zarachotil výstrel. Čo len z toho bude?

Vlčicu zasiahlo priamo uprostred hrude.

Vlk partner nečakal. Rýchlo vyhbal v nohy, poza bučky, jedle, poza smreky, hlohy.

Spiaci poľovníci zbudili sa zo sna, či to hrom strelil a či praskli krosná?

Blesk-hrom nevideli, ba ani víchricu, to len Paľo Bída zastrelil vlčicu.

Všetci z prekvapenia vyplieščajú oči, posledný vlk u nás padol v minulom storočí.

Utlí potom jednu dlhú latu, veru dnes mali poľovačku zlatú.

Vlčicu zavesili na ňu ako sovek, nech si ľudia pozrú vzácny ulovek.

Na late ju zniesli dolu do dediny, ľudia sa dívali húfy, skupiny.

Všetci sa divili, valili očiská, komuže to poľovníci zastrelili psiska?

Nie je to žiadny pes ani sučka, tú vlčicu trafil Paľo spoza bučka.

A keď ju odvážili na minciery, možno tomu ani každý neuverí.

Pekný kus, nebola až taká malá, dvadsaťsedem kilogramov mala.

Na poľovačke v Brusném v roku 1996 sa zúčastnili títo poľovníci: Paľo Bulík, Marek Bulík, Beto Strašík, Milan Strašík, Miro Hikaník, Jano Hikaník a Vlado Bašo.

Papradnianske výšivkárky

Obdivujeme ľudí, ktorí dokážu vyrábať krásne veci. Výšivky patria k tým najkrajším v ľudovej tvorivosti. V Papradne bolo veľa žien, ktoré vedeli veľmi pekne vyšívať. Písali sme o nich aj v našich novinách. V minulom storočí veľa z nich vyšívalo aj pre Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚLUV). Spomínam si na babku Chalánku, ktorá ešte vo vysokom veku dokázala cez dvojce okuliarov na nose vykúziť z panamy a bavlniek nádherné výšivky.

Ešte aj dnes sa v Papradne vyšíva. Najmä mladším ročníkom predstavíme dve ženy, ktoré nenechajú svoje ruky odpočívať od plátna a bavlnky.

Medzi starodávne výšivkárky patrí aj pani **Filka Hrošková**. Tento rok oslávila už **85 rokov**, ale stále je neúnavná a spod jej rúk vychádza vyšívaná krása. Vyšívať začala ešte ako dieťa, aj jej výšivky putovali do ÚLUV-u. Neskôr záujem o ručné práce poklesol. Až do dôchodku pracovala v nemocnici, nikdy však neprestala vyšívať. Má veľa vyšívaných obrusov, obrúskov a prestieraní. A veľa zo svojej tvorivej práce porozdáva, pridá k tomu úsmev a milé slovo, obdarovaným pre radosť a spokojnosť.

Výšivkami tiež zdobila veľké plachty na obetný stôl a oltáre do nášho kostola. V posledných rokoch sa venuje najmä vyšívaniu mužských košiel. Veľa chlapov aj chlapcov v Papradne, ale aj po celom Slovensku, ba aj v Amerike, má jej ručné výšivky. Obdivovala som ich množstvo a farebné zladenie na košeliach. Má veľa bavlniek a veľké čítanie pre farby, aby zladila ornamente lahodiace oku. S celkovým vyhotovením košiel jej pomáha v súčasnosti Darinka Meštíková a v minulosti to bola Ludmila Kadáčiková a Julina Bašová.

Pani Bašová je druhá výšivkárka v Papradne, ktorá sa ešte venuje vyšívaniu mužských košiel, ale robí aj ženské čepce, rukávce a záponky. Mnohé z jej prác si obliekajú vo folklórnej skupine Podžiaran.

Keď som sa chcela vedieť, koľko košiel pani Filka vyšila, nepochodila som. Nikdy ich nerátala, ale len za minulý rok ich dokončila sedemnást. Iba sa trochu postážuje na kvalitu panamy a farbu púšťajúce bavlnky.

A čo ju pri tejto práci drží? „Rada to robím“. To bola jej jednoduchá odpoveď. Možno si ani neuvedomuje, akú robí radosť všetkým obdarovaným. A medzi tými, ktorí tiež majú jej košele, patria aj všetci kňazi, ktorí za posledné roky pôsobili v Papradne.

A. M.

Aj vy poznáte niekoho, kto robí niečo zaujímavé? Jeho život je zaujímavý? Dajte nám o tom vedieť, predstavíme ho našich novinách.

So snehom majú veľkú starosť, malí však veľa radosti.

Potrebné sú každé ruky

Pozývame každého z našej obce, kto môže čistiť priestory, kde žijeme. V týždni od 16. do 22. apríla by naša dedina mala opekníť aj vašou zásluhou a možno budeme „bodovať“ aj v súťaži o najkrajšiu obec, do ktorej sme sa prihlásili. V sobotu by sme mali našu obec dočistiť, odpad bude odvážaf traktor.

Dobrá vec sa podarila – naša škola je bezbariérová

Vo štvrtok 15. marca tohto roku už nemusel náš žiak Matej Moravík liezť štvor nôžky po schodoch na vyučovanie do svojej triedy na druhom poschodí, od-dychovať a zohrievať si ruky studené od schodišťa, ale s roz-žiarenými očami stláčal ovládač schodiskového výťahu. To, v čo sme pred necelými dvo-ma rokmi dúfali len v kúštičku duše, sa po-darilo. Podarilo sa to predovšetkým vďaka vám, vážení a milí sponzori, ktorí ste prispeli na dobrú vec. Poslúži Matejovi a pravdepodobne aj iným zdravotne ťažko postihnutým deťom, pretože sme jedinou školou v Považskobys-trickom okrese a jednou z mála na Slovensku, ktorá sa môže takýmto výťahom pochváliť. A znova zdôrazňujeme, že je to vaša zásluha. Preto veľké ďakujem a srdečné Pán Boh zaplať patrí týmto darcom – sponzorom:

Z Papradna prispeli Ján Levčík, Vladimír Hromadík, Anna Jánošíková, Jozef Trulík – Topoľčany (Podjavorník), Lesomajitelia, Ing. Stanislav a Viera Lališovci, Občianske združenie, ZŠ, Milan Černošík ml., Stavebniny Portášik, Anna Beníková, Mgr. Margita Bulíková, miestny klub turistov a lyžiarov, Ing. František Balušík, Mgr. Helena Janasová ZŠ, Zdeno a Marta Žilínčikovci, Jozef Kukurdík, Daniela Smädišová, Emília Zboranová, Ing. Roman Španihel, Ing. Mária Balušíková, Oľga Klabníková, Juraj Šamaj, Daniel Palko, rodina Pavlíková (Emília, Stanka, Miroslav), Mgr. Jozef Hlinka, rodina Jozefa Baculíka, Jana Girmonová a Miroslav Nemčík ml., Milan Hariš, rodina Hrablíková (Oľga, Oľga ml. a jej kamaráti zo Švajčiarska, Jaroslav), Dom dôchodcov, Bc. Miroslav Strašík, z Brvnišťa Mgr. Veronika Šišťíková, zo Stupného Mgr. Emília Splavcová, Nadácia Konto Bariéry, Nadácia J&T, PSL Považská Bystrica, Ing. Štefan Blaško, JUDr. Kojtal, Považská Bystrica, Predaj pohľadníc UNICEF, COOP Jednota Čadca, Stanik a Busfy, Považská Bystrica. Za „papierovú robotu“ patrí naše poďakovanie Erike Piačkovej, ekonómke ZŠ Papradno.

Mgr. Helena Janasová a Mgr. Margita Bulíková

Milí darcovia, aj ja vám srdečne ďakujem za výťah, ktorý som dostal vďaka vám. Už si len nasadnem, stlačím gombík na ovládači a nič iné nemusím urobiť. Výťah ma vynesie až na druhé poschodie, takže sa už nemusím namáhať. Je to super, keď moja mama cupká povedľa mňa a ja sa veziem, hoci by som aj ja radšej zdolával schody po svojich. Príďte sa niekedy na mňa pozrieť. Ešte raz srdečne ďakujem.

Matej Moravík

Zem nám ešte verí – zmeňme sa, kým nie je neskoro

Veľká, guľatá, farebná, chladná, horúca... Naša Zem. Nikto presne nevie, ako vznikla, nikto presne netuší, kedy príde jej koniec. Hádam len ona sama. Milióny rokov s láskou chráni vo svojom náručí život. Stromy, kvety, vtáky, zvieratá. A človeka. Živí ho, láska, starostlivo ochraňuje.

A ako sa jej za všetko krásne odvdáčujeme my, ľudia? Vytíname stromy, prehľbujeme údolia, skalpujeme kopce, otrávime studničku. Kde môžeme špiníme moria, kopíme hromady odpadu. Sme nená-sytní – berieme všetko, ale nič nevraciam. Sme egoisti – myslíme len na seba a nevidíme jej bolesť. Stále odkladáme ekologické opat-renia niekde do budúcnosti a presviedčame sami seba, že ešte máme veľa času. Neberieme vážne výstrahy, ktoré Zem vysielá – zemetrasenia, záplavy, výbuchy sopiek, víchrice, tornáda, cunami. Zem ešte stále čaká, Ešte len varuje. Ešte dúfa a verí v nás. Ešte trpí našu bezcitnosť a sem-tam zaprotestuie. A my ďalej vyrábame problé-my, hoci kričíme po zdravom živote nás i našich detí. Ak ho naozaj chceme, začnime sami od seba. Nečakajme na druhých, nech začnú oni. Uvedomme si, že Zem k nám každé ráno vysielala lúče náde-je, že v nás zapália oheň lásky k nej.

No my sme stále ľahostajní. Ku všetkému živému okolo nás. Preto by som chcela zmeniť túto príliš hlúpu vlastnosť ľudí. Nech všetci ľu-dia otvoria oči a pozorne pozerajú okolo seba, nech vidia krásnu kni-hu prírody a nech v nej čítajú: o pohľade na zapadajúce slnko za vr-cholkami kopcov, o potôčiku skackajúcom pomedzi skaly, o speve cvrčkov v zelenej trávě či vtákov v korunách horských veľikánov, o lastovičkách vyšívajúcich oblohu, o živom chodníčku mravcov, o pestrom koberci kvetov na lúčkach, o večne spievajúcich lesoch, o dúhových pstruhoch v čistých horských rievach, o studničke ukry-tej v hustom čučoriedčí, do ktorej sa v noci chodí kúpať mesiac, o fu-čiacom ježkovi ponáhľajúcim sa za potravou a o mnohom, mnohom ďalšom.

Keď sa všetci naučíme toto prečítať a odhodíme svoju ľahostajnosť tam, odkiaľ niet návratu, budeme šťastní.

Meno: Nikola Turičíková, 14-ročná

Božena Dobrovičová opäť medzi nami

Takmer po roku s úsmevom a plná energie do Papradna zavítala majsterka kúzelných slov – spisovateľka Božena Dobrovičová – Záriačská. Strela sa na besede so žiakmi základnej školy nielen v obecnej knižnici, ale aj v knižnici priamo v škole. So šarmom, pre ňu typickým, rozprávala o svojom živote a tvorbe, ba čítala deťom svoje jednoduché príbehu naplnené láskou ku všetkému živému, najmä k zvieratám a prírode. Spisovateľka nie je len výbornou rozprávačkou, ale aj poetkou. Svojou poéziou, ktorá sa vyznačuje krátkymi veršíkmi, citlivo reaguje na problémy ľudí a prostredníctvom poetických obrazov vníma aj krásu prírody. Recitovala básne z vlastnej tvorby, vďaka bol potlesk žiakov. Opäť nás presvedčila, že „dobrý človek ešte žije“ a svoje priezvisko nosí právom. Ďakujeme za príjemné chvíle a tešíme sa na stretnutie o rok.

Anna Turičíková

... a bola to paráda!

Všetkým deťom – malým, veľkým na známosť sa dáva, že sa v našej škole chystá nevídaná sláva. Nech si na tú slávu krásavci a krásky prichystajú dopredu na karneval masky!

Veruže sa naši žiaci i nachystali. Úporne premýšľali, chystali masky a tešili sa na karneval celé týždne. A tak sa po roku 2. februára stretli, pretože každoročne jeden z fašiangových dní patrí v našej škole karnevalu žiakov. V kultúrnom dome sú rozprávkové bytosti z celého sveta, ku ktorým sa pridali i masky znázorňujúce ďalšie ľudské bytosti.

Sála kultúrneho domu sa akoby šibnutím čarovného prútika pre-

menila na veselý roztancovaný rozprávkový svet. V rytme tanca sa celé dopoludnie vlnili princezné i princezničky, motýle, vodník, speváčky, pirát, slovenský junák, rockerky, sob, černokňažník i čierne panie, modelky, futbalisti a len tak sa z nich parilo. Ba i väzeň, hoci ho prísne strážili kukláči, a bezdomovci bez kvapky alkoholu mali dobrú náladu. Ale najviac si karneval užili dievčatá z 9. A triedy – jeden život a šesť smrtiek.

Skvelú zábavu, ktorú žiakom pripravili DJ Bobo a vychovávateľka Meluchová chvíľami prerušilo žrebovanie bohatej tomboly a zábavné súťaže medzi žiakmi.

Svet okolo nás je plný krásy – neberme mu ju

Človek a príroda. To sú dve slová, ktoré k sebe neodmysliteľne patria. Veď čo by zmohol človek bez slnka, vody, vzduchu a všetkej tej krásy okolo nás. Pekne to vyjadril v citáte známy vedec Albert Einstein: „Svet okolo nás je plný nádherných prírodných javov, nad ktorými zastane rozum a srdce pookreje, ak ich dokážeme vidieť.“ Áno, ak ich dokážeme vidieť, ale ja zisťujem, že my ich nevidíme alebo nechceme vidieť. Veď inak by sme nerobili z prírody smetisko. Ja milujem prírodu, zvieratá, rastliny. Často chodím na prechádzky do lesa, každé letné prázdniny strávim dva týždne vo Vysokých Tatrách. Vidím veľa zlého, čo ľudia napáchajú v prírode. Prázdne plastové fľaše, konzervy, papiere aj sklo „zabudnuté“ v kosodrevine. V lese znečistená studnička, ohniská na miestach, kde by sa nemali zakladať, rôzne nepotrebné veci odhodené v potokoch.

Najviac mi bolo ľúto, keď som našla nastavenú pascu na zvieratá. Bolo to v jedno sobotné ráno, keď som išla s otcom na huby. Chodila som popod stromy zaujatá hľadaním dubákov a vtom počujem čudné zvuky. Akoby niekto potichučky plakal. Pozriem lepšie do kríkov a vidím nebezpečnú, škaredú železnú pascu. Bol v nej chytý za labku zajko. Opatrne sme ho s otcom vyslobodili, prezreli sme mu labky, hlavu aj bruško. Našťastie, nebol vážne poranený, lebo keď sme ho pustili, pomaly odskákal do lesa. Po tomto zážitku ma prešla chuť hľadať hriby. Namiesto nich sme domov doniesli pascu. S radosťou som ju odniesla do zberných surovín. Tiež sme upozornili suseda poľovníka na miesto, kde bola pasca nastavená.

Zamyslime sa každý nad sebou, nad tým, ako sa správam v prírode, ako jej pomáham. Nie som aj ja ten pomocník, čo odpadky do prírody prináša, čo ju pomaly ničí? Musíme si uvedomiť, že príroda je mocnejšia ako my. Ako sa my správame k nej, tak sa nám ona odmení svojím správaním.

Lenka Buriancová, 12-ročná

Zábavu prerušila i vážna udalosť. Na podnet riaditeľky školy Heleny Janasovej prišlo k slávnostnému pasovaniu našich prváčikov na žiakov tunajšej školy. Zvládli to žiaci 8. ročníka, a tak si všetci prváci môžu povedať: Sme naozajstní žiaci, veď sme to potvrdili aj sľubom. Milí prváci, želáme vám, aby celých deväť

rokov školskej dochádzky vás neopäšťalo šťastie, radosť chodiť do školy a chuť do učenia.

Ste zvedaví, ktorá maska vyhrala? Vďaka rodičom i deťom boli všetky masky krásne. Takže: Kto vyhral? Všetci. Vyhrala dobrá nálada, nápaditosť a zábava. O rok dovidenia!

Spomienky na ručnú krásu našich prastarých materí

V rámci vyučovacieho predmetu regionálna výchova sme v dňoch od 30. 1. do 10. 2. 2012 pripravili v školskej knižnici výstavku výchiviek a háčkových ručných prác našich starých a prastarých materí. Ocitli sme sa v dobe, kedy naše prastaré matere trávili voľný čas trochu ináč, ako ho trávime my. V dobe, kedy nebolo počítačov, televízorov, rádii, ba ani elektriny. A práve vtedy sa zrodila takáto krása. Krása, do ktorej ženy vkladali svoje srdce, svoju fantáziu, svoju radosť, túžby,... Bez predlohy vznikali obrázky, ornamenty, výjavy zo života.

Výchivky našich prastarých materí hýrili storakými farbami a storakými motívmi, veď do nich vyšívali krásu, ktorá bola okolo nich. Zdobili nimi nielen seba, ale aj svoje príbytky. Koľko sa napichali ženy do kroja, kým ho pri splne mesiaca alebo pri petrolejke vykrásilili pestrými bavlnkami, len aby sa zapáčili jednému mužovi!

Táto krása sa, žiaľ, už takmer vytratila z nášho života. Preto aj touto výstavkou sme sa vrátili o dobrých pár rokov späť a obdivovali sme krásu ručných prác našich starých a prastarých materí. Zastavili sme sa pred výchivkami - kuchárkami, ktorými si ženy vyzdobili každú kuchyňu, postáli sme pred farebnými i čierno-bielymi motívmi znázorňujúcimi vtáky, rastlinky i ľudí, obdivovali sme jemnú krásu háčkových dečiek a doslova sme boli nadšení vyšívanými krojmi, do ktorých sa vtedy obliekali ženy, deti aj muži. Škoda, že táto výstavka nie je stálym exponátom našej školy, určite by žiakom, učiteľom i obyvateľom našej obce pripomínala a približovala ľudové umenie našich predkov, aby naň nezabudli a boli naň patrične hrdí.

Súčasnou výstavkou bolo aj pripomenutie si sviatku Hromníc (2. február) a pranostiek viazucich sa k tomuto sviatku.

Fašiangy, pôstne obdobie a veľkonočné sviatky v Papradne

Po sviatku Troch kráľov sa začalo obdobie veselosti – **fašiangy**. V prvých dvoch mesiacoch roka sa mnohí z nás zabavili na plesoch, pre Papradno už tradičných: rodičovskom a obecnom, deti sa vyšantili na maškarných karnevaloch, ktoré učitelia pripravili zvlášť pre deti z materskej školy a zvlášť pre školákov základnej školy. Dni rýchlo bežali a už tu bol koniec fašiangového obdobia. Vyvrcholilo v sobotu 18. februára fašiangovým sprievodom masiek, ktorý od 13. hodiny prešiel celým Papradnom a zakončil svoju púť vo večerných hodinách v kultúrnom dome. V sprievode išli aj členovia folklórnej skupiny Podžiaran, takže papradnianske piesne bolo počuť široko-ďaleko. Masiek bolo viacej ako vlni, na zástavke na Sigoc sme ich napočítali 56 a ďalšie sa pripojili cestou alebo prišli večer do kultúrneho domu na fašiangovú zábavu. Zábava, ktorá začala o 20. Hodine, vyvrcholila pochovaním basy v podaní našich folkloristov pod vedením Lenky Janduškovej.

Fašiangové obdobie bolo tento rok krátke, končilo v utorok 21. februára.

Popolcová streda pripadla na 22. februára a začalo 40-dňové obdobie duchovnej prípravy na Veľkú noc – najstarší a najvý-

znamnejší sviatok kresťanského cirkevného roka. Znamená koniec fašiangov, obdobia zábav, plesov a karnevalov.

Popolcová streda – alebo „škarredá streda“ je dňom prísneho pôstu. Do pôstnych dní sa nepočítajú nedele, preto v praxi pripadá Popolcová streda na 46. deň pred Veľkonočnou nedeľou. Dátum Veľkej noci sa podľa kresťanských cirkví slávi prvú nedeľu po prvom splne po jarnej rovnodennosti, každý rok je odlišný, ale vždy v rozmedzí od 22. marca do 25. apríla. Spomínané predveľkonočné obdobie je u niektorých aj obdobím predsavzatí, osobných sľubov, ktoré chceme v tomto období dodržať, no nie vždy sa nám to podarí (zdržanie jedenia mäsa, mäsových výrobkov, sladkostí, nepožívanie alkoholických nápojov, cvičenie a pod.).

Tento čas sme využili na zorganizovanie výstavy Čaro Veľkej noci. Výstavka bola ukážkou remesiel, spojená s predajom pletených košíkov, korbáčov, veľkonočných vajčiek, medovníčkov s motívom Veľkej noci, postavičiek zo šúpolia, rôznych veľkonočných ikeban a venčekov. Inšpirácií na prípravu výzdoby domácností bolo naozaj dost.

Masky na fašiangovej zábave.

Počas výstavy vystúpili deti z MŠ s programom – Vítanie jari a šibačky. Ochutnať aj zakúpiť sa dalo výbornú medovinu.

Týždeň pred Veľkou nocou je **Kvetná nedeľa**. Pripomína slávnostný príchod Ježiša do Jeruzalema. V tento deň si prinášame do kostola bahniatka, ktoré nám kňaz požehná.

V našej obci je dlhoročným zvykom návšteva tzv. „medovníkov“, kde drobní predajcovia ponúkajú remeselnícke výrobky (prútené košíky, metly, korbáče, drevené výrobky do domácnosti, obrazy, zdobené perníky, vajčička...), ale aj hračky, šperky či veľkonočné ikebany. Tento rok boli priestory pre predajné stánky vyhradené do novovybudovanej centrálnej zóny, čo iste prispieva k všeobecnej bezpečnosti i k využitiu nových pekných priestorov v centre obce.

Kvetnou nedeľou sa začína **Veľký (Svätý) týždeň**, ktorého súčasťou sú slávnostné bohoslužby tzv. **Veľkonočného trojdňa**, v ktorom prežívame udalosti nášho vykúpenia – Pánovo utrpenie, smrť a zmŕtvychvstanie.

Na Zelený (Veľký) štvrtok si pripomíname ustanovenie Eucharistie (sv. omše) a sviatosti kňazstva pri Poslednej večeri, a to slávením večernej liturgie, pri ktorej sa koná aj obrad umývania nôh. Kristus umyl apoštolom nohy, aby im dal príklad lásky a služby, ktorú majú uskutočňovať. Pri tejto večernej omši naposledy zaznejú organ a zvony, ktoré do Veľkej noci nahrádzajú rapkáče a klopačky.

Veľký piatok je dňom prísneho pôstu. V tento deň si pripomíname utrpenie a smrť Ježiša Krista na kríži. Pri liturgii sa čítajú pašie a koná sa poklona svätému krí-

žu. Tento deň umocňuje aj krížová cesta, ktorú konáme cez obec ku niektorému z krížov. V tento deň nerobíme ťažké práce, nerubeme drevo a nehýbeme zem.

V našej obci je pekným zvykom pripravovať Boží hrob, ktorý na Bielu sobotu „strážia“ členovia najstabilnejšej obecnej dobrovoľníckej zložky – Hasičského zboru, kde si my uctieame kríž a klaníme sa Oltárnej sviatosti.

Poklona pokračuje aj na **Bielu sobotu**. Názov Biela sobota môže pochádzať aj z minulých ľudových zvykov veľkého upratovania a bielenia pred nedeľou Zmŕtvychvstania. Počas celého dňa sa môžeme prísť pokloniť a pomodliť k Božiemu hrobu. Slávenie Pánovho zmŕtvychvstania sa začína v sobotu večer po západe slnka slávnostnou **Veľkonočnou vigíliou**, ktorá končí „vzkriesením“ – procesiou so Sviatosťou oltárnou.

Veľkonočnou nedeľou oslavujeme tajomstvo zmŕtvychvstania Krista, najväčšej a najvýznamnejšej udalosti ľudských dejín. Po výbornom slávnostnom obede sa môžeme opätovne stretnúť v kostole na modlitbe vešpier, pri ktorých máme príležitosť poďakovať za milosti, získané počas týchto svätých dní.

V tento deň môžeme urobiť aj niečo pre naše zdravie a pripojiť sa k papradnianskym turistom na **výstup na Holý vršok**. Keď je pekné slnečné počasie býva to priateľské stretnutie plné zážitkov. Vo večerných hodinách sa hlavne mladšia generácia môže ísť zabaviť do kultúrneho domu na **Veľkonočnú zábavu**.

Veľkonočný pondelok je spojený s rôznymi tradíciami a zvykmi, končí sa zima a je tu jar. Na Veľkonočný pondelok je tradíciou

hodovanie, polievanie a šibanie korbáčom z vrbového prútia.

Veľkonočné oslavy sa podľa regiónov líšia. Časovo sa takmer prekrývajú s pohanskými oslavami príchodu jari, a preto ľudové tradície prevzali z predkresťanských dôb mnoho zvykov a obyčajov. V minulosti bol v Papradne jedinečný zvyk – v pondelko-

vé popoludnie chodil „šibačiar-sky maskovaný sprievod“.

V období pred Veľkou nocou popri duchovnom prežívaní hlavne ženy upratujeme domácnosti, umývame okná, stoly zdobíme veľkonočným prestieraním, dávame veľkonočnú výzdobu, pečieme koláče – a chlapci chystajú pre nás korbáče... V. L.

Kraslice

Už rýchlo sa blíži Veľkonočný pondelok, vajcia sa obliekajú do farebných košíčok. Ej, krúťte sa, kolovrátky, ej, krúťte sa praslice, Už sa vajcia obliekajú, aby z nich boli kraslice.

Veľkonočné trojdnie 2012 v Papradne

Zelený štvrtok

17:00 – Omša na pamiatku Pánovej večere
21:00 – ľudová pobožnosť

celú noc – bdenie v Getsemanoch

Veľký piatok

8:00 – posvätné čítanie, ranné chvály

9:00 – krížová cesta cez obec

15:00 – Veľkopiatočné obrady

do 20:00 – poklona v Božom hrobe

Biela sobota

8:00 – posvätné čítanie, ranné chvály
poklona pri Božom hrobe

20:00 – Veľkonočná vigília

Veľkonočná nedeľa

7:40 – sv. omša

10:30 – sv. omša

popoludní – sväté prijímanie chorým

16:00 – večery

Na prízemí OcÚ
je schránka pre vaše príspevky,
námety a inzerciu do Polazníka.

Dúfame, že sa zaplní už do budúcich novín.

Vtipy

Ide veľkokonočný zajačik z krčmy a zaspí na poli. Okolo idú dvaja vlci a pobijú sa o neho. Zajač sa ráno zobudí a vidí okolo seba roztrhaných vlkov. Spokojne sa ponahaže a zamrmle si: Nesmiem toľko piť, potom neviem, čo robím...

Skôr, než domov prinesieš pár farebných vajec, poriadne sa pred šibačkou najedz.

Inak by si ľahko mohol priniesť len opičku,

Nezabudni k pálenke občas aj vodičku.

Dobrej šunky, veľa vajec, k tomu chleba krajec.

Do pohára vínečka a veľa zdravíčka.

Tým čo nosia sukničky, veľa vodičky.

Tým čo nosia nohavice, veľa dobrej slivovice.

Pýta sa manželka manžela: Budzeš ešte pic?

Muž je ticho, žena sa pýta ešte raz: Budzeš ešte pic?

Muž po chvíli odpovie: Tak dobre, ta nalej...

Viete, ako sa povie krčma po japonsky?

Ťahamatotam.

Tri najväčšie klamstvá Slováka:

Idem na jeden.

Dám si ešte jeden a idem.

Od zajtra nepijem.

Smejeme sa

Január 2012. Vodič zastaví v zápchu na diaľnici do Bratislavy. Všetko okolo stojí, žiadny pohyb. Stiahne okno a opýta sa jedného muža zo skupinky, ktorá prechádza okolo, čo sa stalo.

„Teroristi uniesli celú vládu. Pýtajú výkupné milión eur, inak ich polejú benzínom a zapália. Chodíme od auta k autu a robíme zbierku.“

„A koľko ľudia priemerne dávajú?“

„Tak tri – štyri litre benzínu.“

Polícia zastavila vyšetovanie prípadu Gorila.

„Nestál sa žiadny trestný čin“, okomentoval to policajný vyšetrovateľ plk. Ing. MUDr. RNDr. JUDr. Mgr. Ján Novák, Phd.

Hovorí Juro Jožovi: „Každé ráno sa podívam na zoznam päťdesiatich najbohatších ľudí sveta. Keď sa v ňom nenájdem, zoberiem lopatu a idem na VPP.“

Do ordinácie k sexuológovi príde Vinco a smutne sa zdôveruje: „Pán doktor, so ženou sme spolu už desať rokov a deti nikdy.“

„Ale veď som vašu pani vlni poslal do kúpeľov“, diví sa doktor.

„Tam sme boli a stále nič.“

„Lenže vás som tam predsa neposielal.“

Chlap sa po polnoci vracia domov z krčmy a vedie so sebou aj svojho kamaráta z mokrej štvrte. Odomkne dvere a pýta sa ho: „Tak čo, vidíš moju ženu? Ako vyzerá?“

„No, na sebe má len tenké spodné prádlo a v ruke drží guľek na cesto.“

„Nehovoril som ti už pred hodinou, že doma na ma čaká exotická masáž?“

Muž so ženou sú na prechádzke a práve idú po moste cez Váh.

„Drahý, čo by si urobil, keby som spadla do vody a začala sa topiť?“

„Zobral by som nohy na plecia a utekal do mesta pre pomoc.“

„Ale mesto je predsa ďaleko.“

„To nevádi, keby si sa topila, pre pomoc by som šiel aj na kraj sveta.“

Recepty

Nivové kornútky

1 balíček lístkového cesta (500 g), 150 g syru Niva, 1 vajco, na posypanie rascu alebo semienka...

Cesto rozdelíme na polovice, rozvaľkame a radielkom rozkrájame na pásky 2 x 15 cm. Potrieme rozšľahaným vajcom a posypeme strúhaným syrom. Zošíkma zmotáme a kladieme na plech. Povrch potieme vajcom a posypeme semiačkami alebo rascou. V trúbe vyhriatej na 230 stupňov pečieme asi 10 minút do zlatista.

Príroda je najlepšou telocvičňou

Zrejme tak si povedali členovia Klubu turistov a lyžiarov v Papradne a len čo chotár pokryl sneh, od januára až do marca brali bežky a stavali sa do stopy v chotári či na hrebeni Javorníkov. Trávil tak takmer každý víkend a nemalou mierou prispeli každý svojej kondícii i zdraviu.

Dokončenie sezóny začalo jarnou odvetou

V marci už mali byť za nami stretnutia našich dorastencov (V. liga) a žiakov v III. ligách SEVER v súťažiach Západoslovenského futbalového zväzu. No u nás na severe neboli hracie plochy vhodné, takže prvé dve kolá jarnej odvety presunuli na neskorší termín (začiatkom apríla), naskočili sme do zápasov až poslednú marcovú nedeľu. Dorastenci hrajú dve a pol hodiny pred stretnutiami mužov, žiaci majú v sobotu čas predpoludním, hrajú dve družstvá, starší aj mladší, žreb je pre nich rovnaký, sú to tzv. dvojčky vo vyšších súťažiach.

Veľa novôt v mužstve mužov nemáme, nepribudli noví hráči, doterajší tím sa snaží zladíť svoju prácu a futbal ako hobby, zvládnuť prípravu i tréningy. Družstvo povedie doterajší tréner Pavol Zvak.

Turisti obce Papradno

Plán turistických akcií na rok 2012

Apríl:

- Štvrtý ročník – Veľkonočný výstup na Holý vršok 08.04.2012
- Jilemnického 25 km, Považská Teplá - 22.4.2012
- Osadenie mája v spolupráci s Obecným úradom

Máj:

- Zber odpadkov z turistických chodníkov v Javorníkoch
- Účasť na stretnutí Moravanov a Slovákov na Javorníku – pri troch krížoch 08.05.2012
- Stretnutie na Kohútke, 27. 5. 2012 – organizuje Klub turistov Považská Bystrica

Jún:

- Turistická akcia Liptovský Ján – 1. – 3. jún
- Prechod chotárom Papradna
- Čistenie turistických a bežeckých trás

Dvere na našej Kolibe sa otvárajú

Vo veľkonočnom čase je viac priestoru na oddych, turistov i návštevníkov očakávajú aj v Kolibe Anny Beníkovej. Ochutnať môžete jahňacinu, spievať bude Podžiaran a svoje umenie ukážu aj heligonkári.

Vlani pribudli nové vonkajšie priestory na oddych a posedávanie, aj pre pohyb detí. Od štvrtka 5. apríla bude otvorené do utorka, v mesiacoch apríl, máj, jún majú dvere dokorán cez víkendy a v prázdninovom čase každý deň.

1. 4., 15,30:

Papradno – Malé Lednice

Dor.: Papradno – H. Poruba

Ž: Beluša – Papradno

8. 4., 15,30:

Lysá – Papradno

Dor.: Chynorany – Papradno

Ž: Papradno – D. Vestenice

15. 4., 15,30:

Papradno – Jasenica

Dor.: Papradno – Trenč. Turná

Ž: Partizánske – Papradno

22. 4., 16,00:

Horovce – Papradno

Dor.: Brvnište – Papradno

Ž: Papradno – N. Dubnica

29. 4., 16,00:

Papradno – D. Mariková

Dor.: Papradno – Plevník

Ž: Papradno – Nemšová

6. 5., 16,30:

Visolaje – Papradno

Dor.: Bošáca – Papradno

Ž: Trenč. Stankovce – Papradno

13. 5., 16,30:

Papradno – Borčice

Dor.: Papradno – Bošany

Ž: Papradno – Led. Rovne

20. 5.,

17,00: Brvnište – Papradno

Dor.: Dol. Kočkovce – Papradno

Ž: Stará Turá – Papradno

27. 5., 17,00:

Papradno – Udiča

Dor.: Papradno – Košeca

Ž: Papradno – Nitr. Rudno

3. 6., 17,00:

Košeca – Papradno

Dor.: D. Vestenice – Papradno

Ž: Nováky – Papradno

10. 6., 17,00:

Papradno – Streženice

Dor.: Drietoma – Papradno

Ž: Papradno – H. Nitra B

17. 6., 17,00:

Plevník – Papradno

Dor.: Papradno – Kanianka

Ž: Nové Mesto B – Papradno

Na ihrisku v Brvništi starší a mladší žiaci odohrajú tri stretnutia: 28. apríla Papradno – Nemšová, 12. mája Papradno – Lednické Rovne, 26. 5. Papradno – Nitrianske Rudno. Dorastenci majú odložené marcové zápasy pre nespôsobilý terén a to dve kolá, ktoré dohrajú 5. 4. v Starej Turej a doma 10. 4. so Šimonovanmi. Žiaci dohrávajú 5. 4. zápas Papradno – Kanianka.